

Landenrapport Atradius

Japan – juni 2015

Overzicht

Belangrijkste sectoren (2013, % van bbp)

Diensten:	71,3 %
Industrie:	27,5 %
Landbouw:	1,2 %

Belangrijkste importlanden (2013, % van totaal)

China:	21,7 %
Verenigde Staten:	8,6 %
Australië:	6,1 %
Saoedi-Arabië:	6,0 %
Verenigde Arabische Emiraten:	5,1 %

Belangrijkste exportmarkten (2013, % van totaal)

Verenigde Staten:	18,8 %
China:	18,1 %
Zuid-Korea:	7,9 %
Hong Kong:	5,2 %
Thailand:	5,0 %

Kerncijfers

	2012	2013	2014	2015*	2016*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	1,8	1,6	0,0	0,9	1,4
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	0,0	0,4	2,8	0,6	1,4
Particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	2,3	2,1	-1,2	0,7	1,4
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	1,5	0,8	-1,1	2,5	2,2
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	0,2	-0,6	2,1	2,3	4,4
Werkloosheidscijfer (%)	4,3	4,0	3,6	3,6	3,5
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	3,2	3,1	2,6	0,2	2,7
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,1	1,4	8,2	8,3	5,9
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-9,8	-9,3	-8,4	-7,4	-6,0
Staatschuld (% bbp)	209,8	212,0	211,0	204,0	196,8

* prognose Bron: IHS Global Insight

Vooruitzichten prestaties Japanse sectoren

juni 2015

Uitstekend

Goed

Redelijk

Matig

Slecht

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/ Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptie goederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

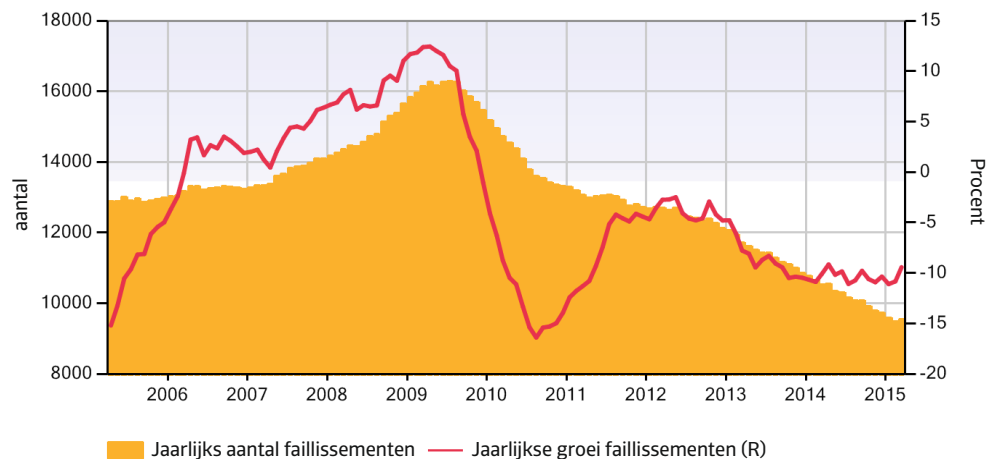
De insolventieomgeving

Japanse faillissementen dalen naar verwachting verder in 2015

Sinds 2009 is het aantal jaarlijkse bedrijfsfaillissementen in Japan gedaald. Er wordt verwacht dat het aantal faillissementen verder zal dalen in 2015, met 10% (zie onderstaande grafiek). Echter, kleinere spelers in bepaalde sectoren, zoals de detailhandel en de bouw, zijn door krimpende marges kwetsbaarder. Bedrijven die steunen op importgoederen kijken ook tegen stijgende uitgaven aan door de devaluatie van de Japanse yen, wat hun financiële veerkracht kan aantasten.

Insolventietrends: Japan

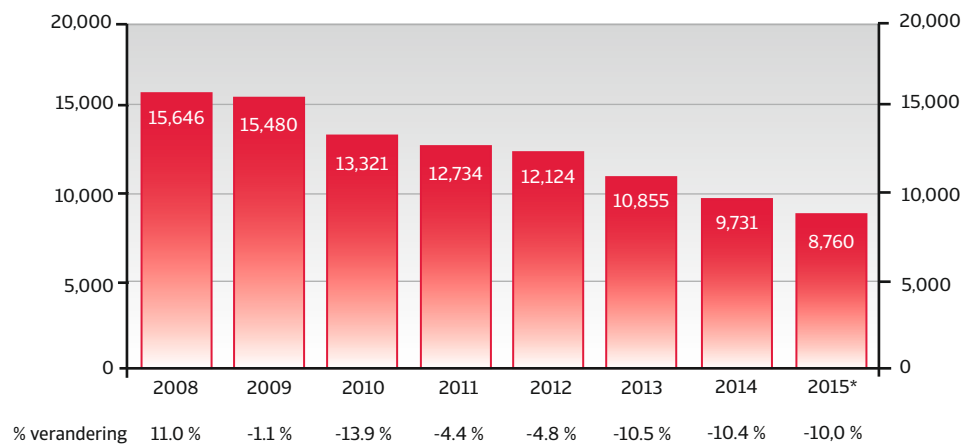
(maandelijkse weergave van de faillissementen van de afgelopen 12 maanden)

Bronnen: IHS, Teikoku Databank

Insolventiepeil Japan

(jaar-op-jaar verandering)

*prognose

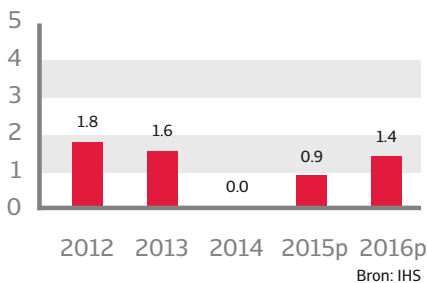
Bronnen: Tokyo Shoko Research, Atradius Economisch Onderzoek

Belangrijkste economische ontwikkelingen

In de 20 jaar voor 2013 kampte Japan met een heel lage inflatie, met korte periodes van deflatie en trage economische groei. Premier Shinzo Abe nam bij het begin van zijn ambtstermijn in december 2012 onmiddellijk drastische maatregelen om Japans krimpende en deflatoire economie er bovenop te helpen. Abe bedacht de zogenaamde 'drie pijlen'-aanpak, nu 'Abenomics' genoemd, die bestond uit een drastische versoepeling van het monetaire beleid, krachtige maatregelen op het vlak van fiscaal beleid en verregaande structurele hervormingen. In juli 2013 verkreeg hij een comfortabele meerderheid in het Hogerhuis, gevolgd door een overwinning in de vervroegde verkiezingen van december 2014, doordat hij een tweederde meerderheid behield voor zijn centrum-rechtse coalitieregering van de Liberaal Democratische Partij (LDP) en de kleinere Komeito-partij.

Reële bbp-groei

(% verandering ten opzichte van vorig jaar)

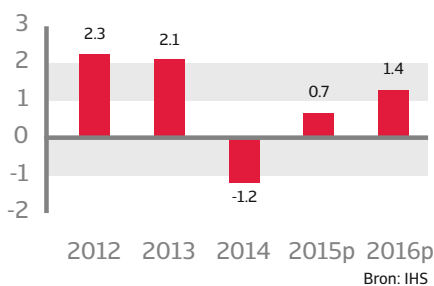
Economische groei van 0,9 % verwacht in 2015

In 2013 steeg de economische groei met 1,6 %, dankzij een soepel monetair beleid en een in februari 2013 gelanceerd grootschalig fiscaal stimuleringspakket. In 2014 vlakte de BBP-groei echter af, vooral door een krimp van 1,2 % in de particuliere consumptie, die ongeveer 60 % van de Japanse economie vertegenwoordigt. De daling in gezinsuitgaven was een gevolg van de btw-stijging in april 2015, ingevoerd om het hoge begrotingstekort te consolideren.

Er wordt verwacht dat de economie in 2015 met 0,9 % zal groeien, gevolgd door een groei van 1,4 % in 2016, doordat de particuliere consumptie zich naar verwachting zal herstellen en de exportgroei solide blijft.

Particuliere consumptie

(% verandering ten opzichte van vorig jaar)

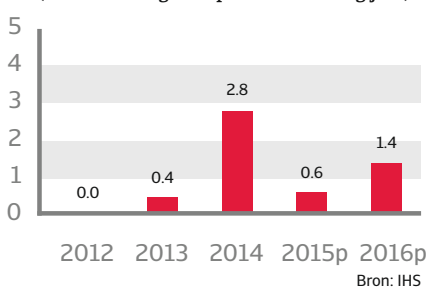
Uitstel van een nieuwe belastingverhoging stimuleert particuliere consumptie

De btw-stijging van 5 % tot 8 % in april 2014 had grote gevolgen voor de consumentenuitgaven. Terwijl er in de maanden voor de belastingverhoging aanzienlijk meer duurzame goederen gekocht werden, was het effect op de consumentenuitgaven erna negatief. In 2015 wordt echter een herstel verwacht, dankzij uitstekende werkgelegenheidscijfers en goede prestaties van de aandelenprijzen. Het helpt ook dat een verdere btw-stijging is uitgesteld tot april 2017 (oorspronkelijk was een stijging tot 10 % gepland voor oktober 2015, in de veronderstelling dat de gezinsconsumptie niet scherp zou dalen).

Na een daling in de tweede helft van 2014 neemt het consumentenvertrouwen sinds het begin van 2015 weer toe. Er wordt verwacht dat de particuliere consumptie in 2015 zal groeien met 0,7 % en in 2016 met 1,4 %.

Consumentenprijzen

(% verandering ten opzichte van vorig jaar)

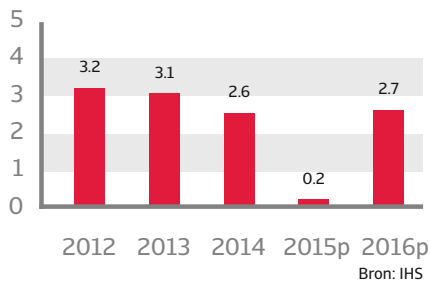

Monetair beleid: kwantitatieve versoepeling houdt aan

In maart 2013 kondigde de gouverneur van de Bank van Japan aan dat de bank rentevoeten niet langer als een doel beschouwt, maar zich zal richten op de monetaire basis. Sindsdien heeft ze de monetaire basis verbreed door langetermijnobligaties aan te kopen (kwantitatieve versoepeling). Dit programma heeft tot doel de Japanse yen te devalueren om de export te stimuleren, de import te ontmoedigen en inflatie te creëren.

Reële investeringen in vaste activa

(% verandering ten opzichte van vorig jaar)

De Bank van Japan streeft ernaar de inflatie te laten stijgen tot 2 % in de strijd tegen de Japanse structurele deflatie, die de binnenlandse consumptie drukt, omdat bedrijven en consumenten aankopen uitstellen in de hoop in de toekomst goedkoper af te zijn. Men rekent erop dat, door meer geld in omloop te brengen, bedrijven en consumenten meer geld zullen hebben om uit te geven. Voor de Bank van Japan zijn kapitaaluitgaven van vitaal belang in haar immense stimuleringsprogramma, dat de perceptie over aanhoudende deflatie moet veranderen, zodat bedrijven weer zullen investeren in plaats van op hun geld te zitten.

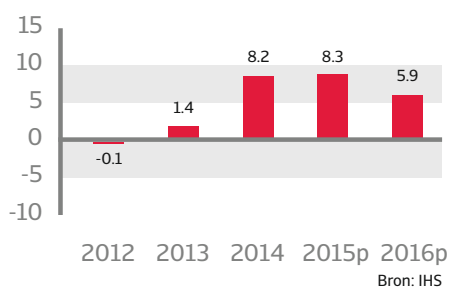
Gekoppeld aan lage rentevoeten zouden de prijzen moeten stijgen en vastgoed en aandelen aantrekkelijker moeten worden.

Het kwantitatieve versoepelingsprogramma werd uitgebreid in oktober 2014 en zal in 2015 voortgezet worden. Na een stijging van 2,8 % in 2014, vooral door de belastingverhoging, wordt verwacht dat consumentenprijzen zullen stijgen met 0,6 % in 2015 en met 1,4 % in 2016.

De investeringsgroei zal naar verwachting vertragen in 2015, nadat de jaarlijkse groeipercentages drie jaar boven 2,5 % uitkwamen, maar zal in 2016 weer versnellen. Van de industriële productie wordt een groei van 2,3 % verwacht in 2015 en een van 4,4 % in 2016.

Export van goederen en diensten

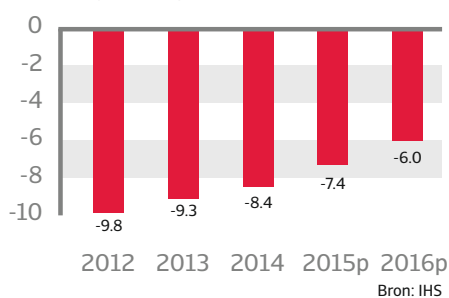
(% verandering)

Exportgroei door zwakkere wisselkoers

Het soepele monetaire beleid van de Bank van Japan heeft geleid tot een devaluatie van de yen, wat de export stimuleerde. In 2014 steeg de export van goederen en diensten met 8,2 % en voor 2015 en 2016 wordt een groei van respectievelijk 8,3 % en 6,0 % verwacht. Dit helpt om de lopende rekening in evenwicht te houden in 2015 en 2016, ook al maakt de devaluatie van de yen de import in Amerikaanse dollar duurder. Japans lopende rekening profiteert ook van de lagere olieprijs, doordat er de laatste jaren meer fossiele brandstoffen en gas gekocht zijn, als compensatie voor het verlies aan nucleaire energie na de aardbeving en tsunami van maart 2011.

Begrotingssaldo (% van het bbp)

Staatsschuld neemt naar verwachting af, maar blijft hoog

Na een lange periode van soepel fiscaal beleid kampt de Japanse regering met een zeer hoge staatsschuld: meer dan 200% van het bbp. Japan rekent vooral op binnenlandse schuldeisers om de overheidsschuld te ondersteunen (ongeveer 90 % is in handen van Japanse investeerders), wat de financieringsbasis minder vatbaar maakt voor kapitaalvlucht. Maar dit schuldniveau aanhouden is duur en een verdere stijging van de overheidsschuld zou die op een bepaald moment onhoudbaar kunnen maken.

Dit gezegd zijnde, structurele hervormingsmaatregelen en de belastingverhoging van april 2014 zullen helpen het begrotingstekort terug te dringen, tot 7,3 % in 2015 en 6,0 % in 2016, terwijl de overheidsschuld volgend jaar onder de 200 % zal komen.

Vooruitzicht: zullen structurele hervormingen doorgevoerd worden?

Japan staat voor grote demografische uitdagingen

Voorlopig lijken de zogenaamde 'Abenomics' te werken. Verwacht wordt dat de inflatie in 2016 weer zal stijgen en de economie zal blijven groeien. Toch staat Japan voor enkele grote uitdagingen. Ondanks de huidige dalende trend blijft het begrotingstekort hoog en het land staat voor demografische uitdagingen: het aantal inwoners daalt en de beroepsbevolking krimpt ook. Zonder de nodige maatregelen zal Japan onvermijdelijk te maken krijgen met een krimpende belastingbasis en groeiende pensioenuitgaven. Veel sectoren hebben het al moeilijk door een gebrek aan personeel, wat leidt tot hogere arbeidskosten en hun internationale concurrentiepositie aantast.

Door het resultaat van de verkiezingen van december 2014 heeft premier Abe een sterk mandaat om de nodige hervormingen door te voeren en de economie weer op het juiste spoor te krijgen. Om tot een duurzaam herstel te komen en de economische prestaties van het land op lange termijn te stimuleren, moet er dringend werk gemaakt worden van een flexibelere arbeidsmarkt, een einde aan de bescherming van landbouwers, dokters en farmaceutische bedrijven en een verdere deregulering van bedrijven. De regering heeft aangekondigd dat ze die zaken in deze regeerperiode wil aanpakken, maar al deze hervormingen stuiten nog op hevig verzet van machtige belangenverenigingen.

Hebt u dit landenrapport met interesse gelezen? Kijkt u dan ook eens op onze website www.atradius.nl. U vindt hier nog meer Atradiuspublicaties die zich richten op de mondiale economie, waaronder meer landenrapporten, sectoranalyses, advies over creditmanagement en artikelen over actuele businessstopics.

Actief op Twitter? Volg [@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL) of zoek op [#landenrapport](https://twitter.com/hashtag/landenrapport) om up to date te blijven met de nieuwste versie.

Volg Atradius op Social Media

[@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL) [Atradius-Nederland](https://www.linkedin.com/company/atradius-nederland) [atradiusNL](https://www.youtube.com/channel/UCatradiusNL)

Disclaimer

Dit rapport wordt louter ter informatie verstrekt en is niet bedoeld als enige aanbeveling aan de lezer(s) met betrekking tot een specifieke transactie, investering of strategie. Lezers zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van commerciële en andere beslissingen omtrent de verstrekte informatie. Hoewel Atradius al het noodzakelijke heeft gedaan om te verzekeren dat de informatie in dit rapport verkregen is van betrouwbare bronnen, kan Atradius niet verantwoordelijk gesteld worden voor fouten of omissies, of voor de resultaten verkregen door gebruik van deze informatie. Alle informatie in dit rapport wordt gegeven 'zoals ze is', zonder garantie op volledigheid, accuraatheid, tijdsgebondenheid, of op de resultaten verkregen door gebruik van het rapport, en zonder garantie van enige soort, uitdrukkelijk of geïmpliceerd. In geen geval zal Atradius, haar gerelateerde partners of corporaties, of de partners, agenten of werknemers hiervan verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor enige genomen beslissing of actie die zij zouden nemen op basis van de in dit rapport verstrekte informatie om het even welke schade het betreft, zelfs wanneer vooraf geïnformeerd over de mogelijke negatieve gevolgen.

Copyright Atradius N.V. 2015

Atradius
David Ricardostraat 1 – 1066 JS Amsterdam
Postbus 8982 – 1006 JD Amsterdam
Nederland
Tel. 020 553 9111
info@atradius.nl
www.atradius.nl